

Kulttuuri

Tilannekuva

Porin kaupungin ylläpitämät kulttuuripalvelut koostuvat kolmesta toimintakokonaisuudesta, kirjastopalveluista, museopalveluista sekä taide- ja kulttuuripalveluista.

Kirjastopalvelut on lakisääteistä toimintaa. Porissa kirjastopalveluita on saatavilla pääkirjaston lisäksi 10 lähikirjastossa sekä jalkautuvissa kirjastopalveluissa (kirjastoauto, kotipalvelu ja siirtokokoelmat). Saavutettavuutta ja käyttöä lisäävien ratkaisujen kuten verkkopalvelujen ja omatoimijärjestelmien (Reposaari, Lavia, Noormarkku, Vähärauma, Pohjois-Pori) lisäämiseen ja kehittämiseen on panostettu viime vuosien aikana merkittävästi.

Kirjaston ydintehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta käyttäjäkoulutuksen, digiopastuksen, tapahtumatuotannon ja lukemisen edistämisen keinoin.

Museopalvelut aloittivat uutena toimijana vuoden 2021 alusta, jolloin **Porin taidemuseo** ja **Satakunnan Museo** yhdistyivät hallinnollisesti uudeksi kokonaisuudekseen.

Museopalveluissa taidemuseotoiminnan tehtäväkenttää edustava Porin taidemuseo on nykyaikaisen museon, joka esittelee kotimaisen ja kansainvälisen taiteen uusia virtauksia ja jonka kokoelmat ja arkistot painottuvat modernismiin ja uudempaan taiteeseen. Porin taidemuseolla on vaihtuvia näyttelyitä varten käytössä galleriatila Poriginal galleria. Porin taidemuseo hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön määrittämänä alueellista taidemuseotehtävää Satakunnassa. Museon tehtävänä on toimia taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta. Taidemuseon vastuulla on myös Porin kaupungin taidekokoelman ylläpitäminen sekä julkisen taiteen asiantuntijana toimiminen.

Kulttuuri- ja luonnonperinnön tehtäväkenttää edustava Satakunnan Museo muodostuu yht. neljästä museokohteesta. Satakunnan Museo on kulttuurihistoriallinen museo, jonka näyttelyt esittelevät Porin ja Satakunnan historiaa. Luontotalo Arkki on Satakunnan luontoa esittelevä museo, jossa erityisesti Selkämeren ja Kokemäenjoen luonnonympäristöt ovat esillä. Rosenlew-museo on teollisuusmuseo, joka esittelee tarinoita työstä, muuttuvasta ympäristöstä, yrittäjyydestä ja teknologian kehityksestä. Rakennuskulttuuritalo Toivo on Satakunnan Museon korjausrakentamiskeskus, joka neuvoo vanhojen rakennusten kunnostuksessa, Korsmanin talo samassa pihapiirissä on vuoden 1951 asuun kunnostettu porilaiskoti yleisö- ja opetuskäyttöön. Satakunnan Museon toiminnan tarkoituksena on Porin ja Satakunnan kulttuuriperinnön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristöjen kartoittaminen, tutkiminen ja esitleminen elämyksiä ja tietoa jakamalla, hallittu irtaimen kulttuuriperinnön ja luonnonnäytteiden kerääminen, tallentaminen ja hoitaminen sekä kulttuuriympäristön suojelu ja hoito. Opetus- ja kulttuuriministeriön määrittelemänä alueellisena vastuumuseona Satakunnan Museo huolehtii siitä, että satakuntalainen kulttuuriperintö säilyy tuleville sukupolville. Alueellisena vastuumuseotehtävänä on kulttuuriympäristöjen suojelu ja hoito sekä museotoiminnan edistäminen ja ohjaus koko maakunnan alueella. Lisäksi tehtäviin kuuluu kulttuuriympäristön asiantuntija- ja viranomaistehtävistä vastaaminen Satakunnan maakunnassa.

Taide- ja kulttuuripalveluissa musiikki- ja orkesteritoimintaa edustaa **Pori Sinfonietta**, jonka toiminnan perustana on oma konserttitoiminta. Kaupunginorkesterin kotisalina toimii Promenadikeskuksen Sali. Konsertteja tarjotaan live-konserteina konserttisalissa, verkossa striimattuina sekä jalkautumisesiintymisinä mm. hoitolaitoksissa ja kauppakeskuksissa. Pori Sinfoniettan ohjelmistoon kuuluvat sinfonia-, kamari- ja kirkkokonsertit sekä viihde- ja lastenkonsertit. Myös erilaiset yhteistyöproduktiot, tilausesiintymiset ja

musiikkikasvatus kuuluvat toimintaan. Pori Sinfonietta toimii monipuolisesti kotikaupungissaan ja tekee vierailukonsertteja ympäröivälle alueelle sekä eri puolille Suomea. Kaupunginorkesterin yleisötyön muotoja ovat mm. avoimet kenraaliharjoitukset, säännöllinen yhteistyö koulujen kanssa, koululaiskonsertit tai kouluvierailut, jalkautumiskonsertit sekä kausien alussa järjestettävät maksuttomat koko perheen tapahtumat yhteistyökumppaneiden (mm. Palmgren-konservatorio) kanssa. Vuoden 2022 alussa voimaan astuneen lain esittävien taiteiden edistämisestä (1082/2020) myötä Pori Sinfonietalle myönnettiin korotettua valtionosuutta alueelliseen orkesteritoimintaan. Tämä vahvistaa entisestään Pori Sinfoniettan roolia koko Satakunnan alueen ainoana ammattisinfoniaorkesterina.

Taide- ja kulttuuripalveluissa lasten ja nuorten taide- ja kulttuuritoimintaa edustaa **Lastenkulttuurikeskus Kruunupää**, jonka alla toimii myös **Kulttuuritalo Annis**. Kruunupää tukee lasten ja nuorten kulttuurisia oikeuksia, tuottaa ja välittää kulttuuripääomaa ja parantaa monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuripalveluiden saavutettavuutta. Sen toiminta rakentuu lasten ja nuorten ääntä ja tarpeita kuunnellen. Lastenkulttuurikeskus tarjoaa työpajoja ja tapahtumia lapsille, nuorille ja perheille sekä tuottaa työpajoja yhteistyössä päiväkodeille ja kouluille. Lastenkulttuurikeskus järjestää koulutusta, seminaareja ja näyttelyitä. Vauvojen värikylpy on kansainvälistäkin tunnustusta saanut vauvaperheille suunnattu kuvataiteellinen työpaja. Viime vuosina on kehitetty myös Kultane-toimintamallia, kulttuuri- ja taidepainotteista neuvolaa yhdessä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Lastenkulttuurikeskus vastaa myös senioreiden kulttuuritoiminnan ja vuosikymmeniä jatkuneen Kinokellari-elokuvasarjan toteuttamisesta.

Kulttuuritalo Annis toteuttaa kulttuurista nuorisotyötä. Annis on kaikille avoin nuorten luovuuden, osallisuuden ja omaehtoisen tekemisen keskus. Anniksella nuoret pääsevät aidosti osallisiksi, vaikuttamaan talon toimintaan ja tekemään itselleen merkityksellisiä asioita muiden kulttuurista kiinnostuneiden nuorten parissa. Annis on viime vuosina profiloitunut erityisesti tuotanto- ja tapahtuma-alustana, jonka puitteissa eri toimijat toteuttavat toimintaansa. Anniksella toimii useita lasten- ja nuorten harrasteryhmiä (mm. teatteri, musiikki, sanataide) niin kaupungin itsensä kuin eri 3. sektorin toimijoiden organisoimana. Anniksen kahviotilan Avoin Seinä -galleriassa on jatkuvasti esillä paikallisten taiteilijoiden näyttelyitä. Vuodesta 2013 saakka Anniksella on toiminut kulttuuriyksikön hallinnoimia ESR-hankkeita, joissa kohderyhmänä ovat olleet 16-29 -vuotiaat työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret ja nuoret aikuiset. Anniksella järjestetään säännöllisesti eri kulttuurialojen esitys-, koulutus- ja tapahtumatilaisuuksia niin kaupungin omana toimintana kuin ulkopuolisten tapahtumajärjestäjienkin toimesta.

Kulttuuripalvelujen suurimmat haasteet liittyvät tällä hetkellä toimitilakysymyksiin.

Kulttuuriyksikön toimintojen järjestelmällisen suunnittelun ja toteutuksen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että pääkirjaston peruskorjaus, tuhopoltossa kärsineen taidemuseon peruskorjaus sekä museopalveluiden yhteinen kokoelmakeskus saadaan toteutettua suunnitelmien mukaan ja sovittuja aikatauluja noudattaen.

Toiminnalliset tavoitteet

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Pori on lasten ja nuorten kaupunki		
TEKO	Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on meille erityisen tärkeää		
TOIMENPIDE	Päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen		
MITTARI	Uuden suunnitelman mukaisia toimintoja hyödynnetty varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Ei	Kyllä

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Jokaisella porilaisella on mahdollisuus terveelliseen, aktiiviseen ja turvalliseen elämään		
TEKO	Kaikkien ikäryhmien osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen		
TOIMENPIDE	Normaalin konserttitoiminnan rinnalla kehitetään ja toteutetaan eri ikä- ja kohderyhmille suunnattua orkesterin yleisötyötä		
MITTARI	Hoitolaitosvierailujen, - koululais- ja päiväkotikonserttien sekä muiden erilaisten yleisötyöproduktioiden määrä yhteensä	Lähtötaso	Tavoitetaso
		25	40

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Pori on lasten ja nuorten kaupunki		
TEKO	Nuorten kulttuurisen osallisuuden lisääminen osana maksuttomien yleisöpalvelutilojen kehittämistä uudistettavaan museorakennukseen		
TOIMENPIDE	16-23 -vuotiaat nuoret suunnittelevat ja toteuttavat taidemuseon henkilökunnan avustuksella heille erikseen taidemuseon käyttötaloudesta varatusta määrärahasta taidemuseon toiminnan mukaisia näyttelyitä ja tapahtumia		
MITTARI	Nuorten toteuttamat näyttelyt ja tapahtumat	Lähtötaso	Tavoitetaso
		0	5-10

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Ylivertaiset asuinympäristöt ja keskustan kehittäminen		
TEKO	Näyttelytoiminnan kehittäminen yhteistyökumppaneiden avulla		
TOIMENPIDE	Uuden vaihtuvien näyttelyiden tilan käyttöönotto		
MITTARI	Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetut näyttelyt	Lähtötaso	Tavoitetaso
		0	3-5

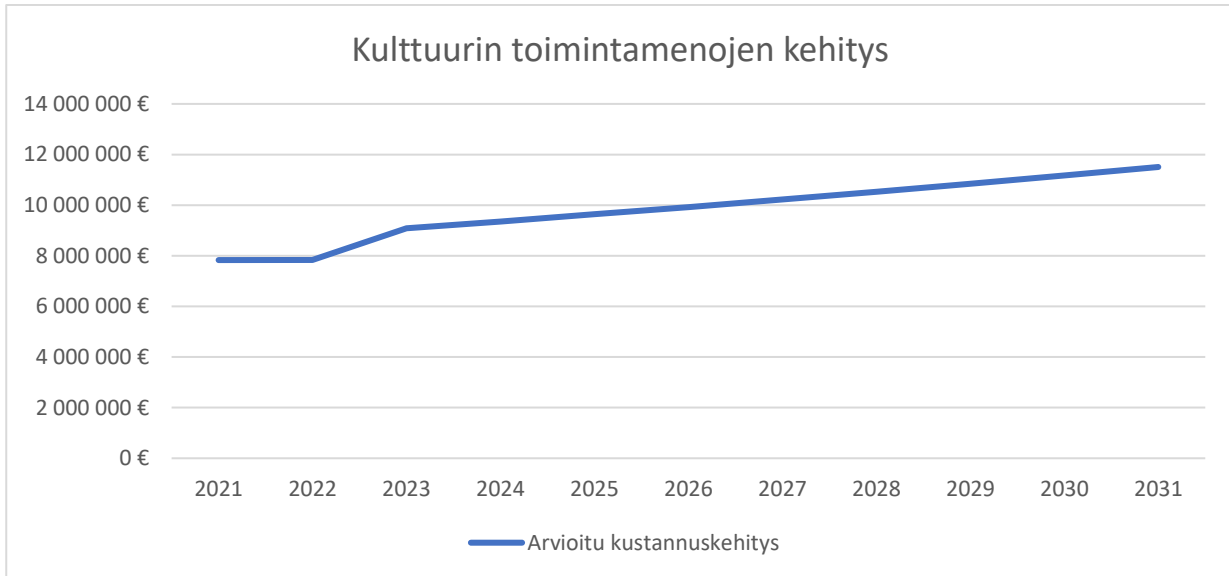
PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Jokaisella porilaisella on mahdollisuus terveelliseen, aktiiviseen ja turvalliseen elämään		
TEKO	Julkiset tilat harrastekäyttöön ja matalan kynnyksen kohtaamispaikoiksi		
TOIMENPIDE	Tapahtumien ja muun toiminnan järjestämisestä luodaan asiakkaille selkeät, helposti saatavilla olevat ohjeet		
MITTARI	Muun toiminnan järjestämisestä on laadittu ohjeet ja ne ovat saatavilla	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Ei	Kyllä

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Pori on lasten ja nuorten kaupunki		
TEKO	Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on meille erityisen tärkeää		
TOIMENPIDE	Lapsilähtöisen taidetoiminnan kehittäminen ja lasten monilukutaidon vahvistaminen taidelähtöisin keinoin		
MITTARI	Lastenkulttuurikeskus Kruunupää kehittää ja pilotoi vuoden 2024 aikana erilaisia taidelähtöisiä menetelmiä lasten monilukutaidon tukemiseen. Pilottien lkm	Lähtötaso	Tavoitetaso
		0	3-5

*Monilukutaito - kyky ymmärtää ja havainnoida maailmaa tekstien, kuvien, vuorovaikutuksen ja ympäristön vihjeiden avulla - on lapsilla vaihteleva

Taloudelliset tavoitteet

1. Taloudellinen tavoite: Kulttuurin käyttökustannukset nousevat enintään Tilastokeskuksen Julkisten palvelujen (kulttuuritoimi) hintaindeksin verran.

Kulttuuriyksikön tuottamat palvelut ovat yhtä laajoja ja kustannuksiltaan samansuuruisia riippumatta siitä, paljonko palveluilla on käyttäjiä. Henkilöstö- ym. kulut ovat kiinteällä tasolla riippumatta yleisölle avoinna olevien toimintojen (esimerkiksi museoiden näyttelyt tai kirjastotilat) aukioloajoista. Tämän johdosta kulttuuriyksikön palveluista ei toimintojen asteittaisella supistamisella tai tehostamisella ole saatavissa säästöjä. Kulttuuriyksikölle on hankala asettaa suoria taloudellisia tavoitteita, Kävijämäärien kasvattamisella on vaikutusta talouteen lisääntyvien pääsymaksutulojen myötä (pl. kirjastot ja Kulttuuritalo Annis). Pääsymaksutulot ovat varsin marginaalinen osa yksiköiden käyttötaloutta. Kävijämäärien kasvattaminen on tärkeää, jotta saavutetaan poikkeusoloja edeltävä kulttuuripalvelujen käytön taso. Kävijämäärien kehitystä seurataan vuosittain osana talousarviota. Vaikka kulttuuripalvelut ovat varsin monipuoliset ja laadukkaat, on niitä jatkuvasti kehitettävä kuntalaisia houkuttelevammiksi. Kulttuuripalveluilla on merkittävä tehtävä kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämisessä. Kustannuskehityskaavioissa ei kulttuurin osalta tapahdu juurikaan muutoksia normaalin arvioidun 3 %:n kustannuskehityksen lisäksi.

Hankerahoituksella on merkittävä osansa kulttuuriyksikön toiminnoissa. Kulttuuriyksikön hankkeet ovat kestoltaan vuodesta kolmeen vuoteen. Hankerahoitusta on kulttuurin yksiköiden käyttötaloudessa vuositasolla 2-2,5 miljoonaa euroa ja uutta rahoitusta on myönnetty kulttuurin toimijoille vuosittain 400 000 - 700 000 euroa.